

semestr 2
Psychologia
Psychology

profil	praktyczny
kierunek	ratownictwo medyczne
poziom	pierwszego stopnia
program	NP-RM: studia niestacjonarne pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne
forma studiów	niestacjonarne
ECTS	3
koordynator	bryg. dr Barbara Szykuła-Piec

forma zajęć: wykład

godzin	15
wymagania wstępne	brak
cele	Głównym celem kształcenia jest nabycie wiedzy z zakresu uwarunkowań psychologicznych zdrowia i choroby oraz problemów i reakcji psychologicznych występujących u ludzi w sytuacjach trudnych i kryzysowych (w przypadku zagrożenia zdrowia i życia) umiejętności komunikacji pacjent – pracownik medyczny oraz otoczenie pacjenta – pracownik medyczny oraz kompetencji społecznych stawiających pracownika medycznego w gronie osób o wysokim poziomie zaufania społecznego.
metody	Wykład - prezentacja multimedialna, pokaz filmów, dyskusja
praca własna	Studiowanie literatury, opracowanie zagadnień wskazanych przez wykładowcę (rozwiązanie problemu), przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.
literatura podst.	1. Psychologia w praktyce medycznej / redakcja naukowa dr n. hum. Anna Jakubowska-Winecka, dr n. med. Dorota Włodarczyk. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016 2. Psychologia kryminalistyczna : diagnoza i praktyka / Brunon Hołyst. Wydanie IV poprawione i rozszerzone (dodruk) - Warszawa : Difin, 2021 3. Psychologia poznawcza / Edward Nęcka, Jarosław Orzechowski, Błażej Szymura, Szymon Wichary. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020 4. Neuronauka o podstawach człowieczeństwa : o czym mówi mózg? / V. S. Ramachandran ; przekład Anna i Marek Binderowie i Elżbieta Józefowicz. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2019. 5. Stres zawodowy w służbach ratowniczych / Nina Ogińska-Bulik, Martyna Kaflik-Pieróg. Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2006
literatura uzupeł.	1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. Psychologia społeczna. Serce i umysł. Warszawa: Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa 1997. 2. Rola optymizmu w sytuacji zagrożenia spowodowanego chorobą przewlekłą / Joanna Mateusiak. // W: Kryzysy, katastrofy, kataklizmy w kontekście narastania zagrożeń / red. Katarzyna Popiołek, Augustyn Bańka. - Poznań : Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, 2007. - s.: 169-180 3. Sapolsky R. Dlaczego zebry nie mają wrzodów - psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019. 4. Greenstone J., Leviton S. Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.

treści	godziny
Główne nurty teoretyczne w psychologii – psychologia humanistyczna i psychologia poznawcza. Koncepcje człowieka w różnych modelach opieki medycznej.	3
Ból jako szczególny problem w chorobie – rola czynników psychospołecznych	3
Kryzys psychologiczny. Podstawowe elementy interwencji kryzysowej. Przemoc domowa – źródła, mechanizmy, formy. Reakcje w obliczu przemocy i agresji	3
Podstawowe mechanizmy funkcjonowania grupy małej, dużej oraz tłumu. Wpływ grupy na jednostkę oraz oddziaływanie jednostki na grupę (przewodzenie grupie).	2
Stres jako reakcja adaptacyjna na interpretowane zagrożenie. Jak działa stres – aspekty fizjologiczne i psychologiczne. Rodzaje stresorów: nagłe vs. spodziewane, jednorazowe vs. chroniczne, silne vs. słabe.	2
Psychologia rozwojowa - psychologiczna charakterystyka pracy z dziećmi i młodzieżą w zależności od wieku.	2

forma zajęć: ćwiczenia

godzin	30
wymagania wstępne	brak
cele	Głównym celem kształcenia jest nabycie wiedzy z zakresu uwarunkowań psychologicznych zdrowia i choroby oraz problemów i reakcji psychologicznych występujących u ludzi w sytuacjach trudnych i kryzysowych (w przypadku zagrożenia zdrowia i życia) umiejętności komunikacji pacjent – pracownik medyczny oraz otoczenie pacjenta – pracownik medyczny oraz kompetencji społecznych stawiających pracownika medycznego w gronie osób o wysokim poziomie zaufania społecznego.
metody	Wykład - prezentacja multimedialna, pokaz filmów, dyskusja.
praca własna	Studiowanie literatury, opracowanie zagadnień wskazanych przez wykładowcę (rozwiązanie problemu), przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu.
literatura podst.	1. Psychologia w praktyce medycznej / redakcja naukowa dr n. hum. Anna Jakubowska-Winecka, dr n. med. Dorota Włodarczyk. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016 2. Psychologia kryminalistyczna : diagnoza i praktyka / Brunon Hołyst. Wydanie IV poprawione i rozszerzone (dodruk) - Warszawa : Difin, 2021 3. Psychologia poznawcza / Edward Nęcka, Jarosław Orzechowski, Błażej Szymura, Szymon Wichary. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020 4. Neuronauka o podstawach człowieczeństwa : o czym mówi mózg? / V. S. Ramachandran ; przekład Anna i Marek Binderowie i Elżbieta Józefowicz. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2019. 5. Stres zawodowy w służbach ratowniczych / Nina Ogińska-Bulik, Martyna Kaflik-Pieróg. Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2006
literatura uzupeł.	1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. Psychologia społeczna. Serce i umysł. Warszawa: Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa 1997. 2. Rola optymizmu w sytuacji zagrożenia spowodowanego chorobą przewlekłą / Joanna Mateusiak. // W: Kryzysy, katastrofy, kataklizmy w kontekście narastania zagrożeń / red. Katarzyna Popiołek, Augustyn Bańka. - Poznań : Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, 2007. - s.: 169-180 3. Sapolsky R. Dlaczego zebry nie mają wrzodów - psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019. 4. Greenstone J., Leviton S. Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004. 3. Sapolsky R. Dlaczego zebry nie mają wrzodów - psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019. 4. Greenstone J., Leviton S. Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.

treści	godziny
Znaczenie efektu placebo i nocebo w praktyce medycznej.	2
Psychologiczne aspekty pracy z dzieckiem chorym – potrzeby, problemy i wsparcie dostosowane do wieku - ćwiczenia w grupach	2
Przyczyny i reakcje na stres z perspektywy modelu interakcyjnego. Mechanizmy radzenia sobie ze stresem. Czynniki warunkujące indywidualną odporność na stres.	2
Psychologiczne aspekty choroby i chorowania – różnice indywidualne w adaptacji do choroby.	2
Identyfikacja psychospołecznych czynników w zdrowiu i w chorobie – analiza zapisu rozmowy z pacjentem - studium przypadku.	4
Praca z pacjentem terminalnie chorym – potrzeby i problemy. Ratownik medyczny w obliczu nagłej śmierci pacjenta.	2
Podstawowe umiejętności psychologiczne - trening kompetencji interpersonalnych z elementami udzielania wsparcia psychologicznego - praca w grupach.	4
Podstawowe umiejętności psychologiczne - ogólne zasady pracy z pacjentem wymagającym – szok, utrudniony kontakt - ćwiczenia w grupach.	4
Specyfika pracy zespołowej, psychologiczne procesy grupowe, budowanie zespołu. Praca w zespole ratowniczym – współpraca, wyzwania, umiejętność rozwiązywania konfliktów.	4
Wybrane techniki antystresowe i trening relaksacyjny	4

efekty przedmiotowe

lp	kkod	pkod	efekt przedmiotowy	w e r y f i k a c j a
1	6WB004	6WB004-Pschlgia1	Zna i rozumie rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	
2	6WB005	6WB005-Pschlgia1	Zna i rozumie formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy	
3	6WB007	6WB007-Pschlgia1	Zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	
4	6WB010	6WB010-Pschlgia1	Zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	
5	6WB012	6WB012-Pschlgia1	Zna i rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	
6	6WB019	6WB019-Pschlgia1	Zna i rozumie zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla działalności zawodowej z zakresu ratownictwa medycznego	
7	6WB020	6WB020-Pschlgia1	Zna i rozumie pojęcie emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji, modele i style komunikacji interpersonalnej	
8	6WB021	6WB021-Pschlgia1	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, reakcji poznawczych, reakcji interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	
9	6WB022	6WB022-Pschlgia1	Zna i rozumie techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji, oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstawaniu tego zespołu;	

10	6WB035	6WB035-Psychgia1	Zna i rozumie problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych, zasady i strategie radzenia sobie ze stresem w sytuacjach ratowniczych
11	6UB004	6UB004-Psychgia1	Potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta i na temat jego stanu zdrowia
12	6UB007	6UB007-Psychgia1	Potrafi uwzględniać oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych podczas medycznych czynności ratunkowych
13	6UB010	6UB010-Psychgia1	Potrafi stosować w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające
14	6UB011	6UB011-Psychgia1	Potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia
15	6UB013	6UB013-Psychgia1	Potrafi zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole;
16	6UB014	6UB014-Psychgia1	Potrafi radzić sobie ze stresem w przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego
17	6UB015	6UB015-Psychgia1	Potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)
18	6KK001	6KK001-Psychgia1	Jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem

efekty kierunkowe

lp	kkod	efekt kierunkowy
1	6WB004	Zna i rozumie rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych
2	6WB005	Zna i rozumie formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy
3	6WB007	Zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem
4	6WB010	Zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie
5	6WB012	Zna i rozumie rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem
6	6WB019	Zna i rozumie zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla działalności zawodowej z zakresu ratownictwa medycznego
7	6WB020	Zna i rozumie pojęcie emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji, modele i style komunikacji interpersonalnej
8	6WB021	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, reakcji poznawczych, reakcji interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych
9	6WB022	Zna i rozumie techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji, oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstawaniu tego zespołu;
10	6WB035	Zna i rozumie problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych, zasady i strategie radzenia sobie ze stresem w sytuacjach ratowniczych
11	6UB004	Potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta i na temat jego stanu zdrowia
12	6UB007	Potrafi uwzględniać oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych podczas medycznych czynności ratunkowych
13	6UB010	Potrafi stosować w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające
14	6UB011	Potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia
15	6UB013	Potrafi zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole;
16	6UB014	Potrafi radzić sobie ze stresem w przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego
17	6UB015	Potrafi ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)

18	6KK001	Jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem
----	--------	--

LEGENDA

kkod	kod efektu kierunkowego
pkod	kod efektu przedmiotowego